

2018-08-30
S2018/04674/JÄM (delvis)

Socialdepartementet

Kriminalvården
601 80 Norrköping

Uppdrag om insatser för att förebygga återfall i våldsbrott mot närstående och hedersrelaterade brott

Regeringens beslut

Regeringen ger Kriminalvården i uppdrag att ytterligare utveckla myndighetens återfallsförebyggande arbete för personer dömda för våldsbrott mot närstående. Kriminalvården ska även utreda förutsättningarna för att inom ramen för myndighetens verksamhet bedriva återfallsförebyggande arbete för personer dömda för hedersrelaterade brott.

Vid genomförande av uppdraget ska Kriminalvården samverka med Socialstyrelsen. Kriminalvården ska vidare inhämta synpunkter från Jämställdhetsmyndigheten, länsstyrelserna och andra relevanta myndigheter.

För uppdraget får Kriminalvården disponera 1 500 000 kronor under 2018. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering, anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder – anslagspost 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut.

En ekonomisk redovisning av använda medel och vilka olika ändamål de använts till ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 29 mars 2019.

Uppdraget ska delredovisas senast den 31 mars 2020 och slutredovisas senast den 31 mars 2021. Samtliga redovisningar ska göras till Regeringskansliet (Socialdepartementet med kopia till Justitiedepartementet). Redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Samhällets insatser mot mäns våld mot kvinnor har hittills tenderat att hantera våldets konsekvenser snarare än dess orsaker. Som framgår av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid, skr. 2016/17:10) är det regeringens ambition att verka för en omorientering och att främja utvecklingen av ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete som också inkluderar insatser för att förebygga återfall i våldsbrott mot närstående.

Regeringen lyfter även fram vikten av återfallsförebyggande åtgärder i det brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott – Ett nationellt brottsförebyggande program (skr. 2016/17:126) där en av målsättningarna är att det ska utvecklas effektiva förebyggande metoder för behandling av våldsutövare.

Inom ramen för två tidigare regeringsuppdrag – förstärkta insatser för våldsamma män och för unga i Kriminalvården (Ju2013/4393/KRIM, Ju2013/4394/KRIM) har betydelsefulla insatser genomförts med koppling till våld mot närstående. Insatserna har bl.a. lett till att en ökad andel klienter med våldsproblematik genomgår relevanta behandlingsprogram. Samtidigt nås färre än var femte klient i målgruppen av behandlingsinsats riktad mot våldsbeteende.

Kriminalvården har genomfört studier (projekt nr 2013:268 och 2015:286) för att öka kunskapen om målgruppen som utövar hedersrelaterat våld och förtryck.

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att stödja genomförandet av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. I uppdraget ingår bl.a. att utveckla metoder för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens behandlingsarbete med våldsutövare samt att genomföra en nationell kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck (S2017/01221/JÄM).

Närmare om uppdraget

Kriminalvården är en central myndighet när det gäller arbetet med att förebygga återfall i brott. För att förebygga återfall i våldsbrott mot närstående samt hedersrelaterade brott finns behov av att utveckla effektiva och målgruppsanpassade insatser inom Kriminalvårdens verksamhet.

Kriminalvården ska därför ytterligare utveckla de återfallsförebyggande behandlingsinsatserna för personer som dömts för våld mot närstående. Behandlingsinsatserna ska ta sin utgångspunkt i väl underbyggd kunskap om vad som är verkningsfullt och vara anpassade för att kunna tillgängliggöras brett inom målgruppen, t.ex. med hjälp av digitala metoder. Kriminalvården ska vidare utreda förutsättningarna för att inom myndighetens verksamhet införa insatser som bidrar till att återfall i hedersrelaterade brott förebyggs. Arbetet ska ta sin utgångspunkt i aktuell forskning om målgruppen.

Vid utvecklingen av behandlingsinsatserna ska språklig tillgänglighet främjas och säkerheten för närstående säkerställas. I arbetet ska även implementeringsstöd som möjliggör att en ökad andel av målgruppen nås av återfallsförebyggande insatser övervägas. De behandlingsinsatser som tas fram ska utvärderas.

Uppdraget ska genomföras i samverkan med Socialstyrelsen (till följd av regeringens uppdrag till myndigheten på området, S2017/01221/JÄM). Detta är angeläget eftersom Kriminalvårdens utveckling av arbetet med våld mot närstående behöver följas av insatser också av andra aktörer för att de återfallsförebyggande insatserna ska vara verkningsfulla även efter avtjänad påföljd. De behandlingsinsatser som tas fram inom ramen för uppdraget ska vara möjliga att genomföra inom Kriminalvårdens befintliga anslagsramar.

På regeringens vägnar

Lena Hallenberg

Johannes Evers Gester

Kopia till

Jämställdhetsmyndigheten

Länsstyrelserna

Socialstyrelsen